Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
Opublikowano: piątek, 24, kwiecień 2026 21:13
Anna Dąbrowska
Odsłony: 743

W kwietniu strona samorządowa przekazała swoje stanowisko w sprawie podziału rezerwy subwencji ogólnej. O tym, kiedy pozna odpowiedź rozmawiano na ostatnim posiedzeniu Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych.

W czwartek, 23 kwietnia, odbyło się posiedzenie **Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.** Na spotkaniu rozmawiano m.in. o zmianach w prawie lokatorów i rezerwie subwencji ogólnej. Wydano również jedną pozytywną opinię wiążącą i dwie pozytywne rekomendacje.

Znikome skutki nowej regulacji. Czy na pewno?

W porządku obrad znalazł się projekt ***ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*** (UD 365). Projekt może mieć wpływ na gminy w związku z poszerzeniem ochrony na lokatorów mieszkań podlegających egzekucji na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Związek Powiatów Polskich zgłosił jedną uwagę dotyczącą Oceny Skutków Regulacji **– w projekcie nie oszacowano tych skutków, wskazując jedynie że będą one znikome,** ale jednocześnie nie wskazano potencjalnej liczby osób, których może to dotyczyć, powołując się na brak danych.

W ocenie **ZPP,** skutki niekoniecznie będą znikome, gdyż projekt może dotyczyć lokatorów mieszkań tzw. mundurówki (o ile nie podlegają szczególnej ochronie) czy osób, które dostają decyzje administracyjne o opróżnieniu lokalu w związku z realizacją, m.in. na podstawie specustaw infrastrukturalnych.

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS) w swoich uwagach wskazał m.in. na konieczność przyznania dotacji celowej na nowe zadanie, jednak prawie wszystkie zastrzeżenia Organizacji zostały odrzucone.

– Ustawa dotyczy egzekucji na bruk w egzekucji administracyjnej. I to są bardzo nieliczne przypadki, sytuacje, w których prowadzimy egzekucję obowiązków niepieniężnych i jest decyzja administracyjna zobowiązująca do opróżnienia lokalu, nie wskazująca żadnego lokalu zastępczego – mówił Zastępca Dyrektora Departamentu Systemu Podatkowego Ministerstwa Finansów **Łukasz Pepliński**. *– I ta osoba, która jest eksmitowana, ma uprawnienia do lokalu takiego, które musiałaby zapewnić jej gmina, albo nie ma żadnego lokalu, nie jest w ogóle upoważniona czy uprawniona do żadnych lokali, to wtedy wchodzą jakieś noclegownie czy miejsca, DPS-y i tym podobne rzeczy. Skala tego jest bardzo niewielka. (…) myśmy powołali się na ustawę z 2025 roku, tę, która zmieniła zasady kwaterunku służb w tym kontekście, że tam w dużej części skierowano te sprawy do egzekucji sądowej, a tylko w niewielkiej części, bodajże, (…) tam, gdzie następuje przeniesienie czy delegowanie funkcjonariusza, tam został tryb administracyjny dochodzenia czy eksmisji takich osób, więc tych spraw będzie dużo, dużo mniej. Z tego, co wiem, to ta ustawa jednak zmniejszyła odpowiedzialność w dużej mierze czy ryzyko odpowiedzialności na gruncie ustawy egzekucyjnej, bo ono będzie na gruncie Kodeksu postępowań cywilnego. Ale* ***z naszych danych, proszę państwa, wynika, że nawet dzisiaj to jest kilkadziesiąt decyzji rocznie, w których byłoby niebezpieczeństwo tego, że gmina będzie musiała zapewnić jakieś pomieszczenie zastępcze albo lokal czy miejsce w noclegowni. Natomiast jak się to weźmie w skali całego kraju i weźmie jako koszt finansowania czy skutki finansowe całej ustawy, to jest to trudne do określenia.*** *Bo jeżeli to podzielimy*

Phoca PDF

przez liczbę gmin w kraju, no to będzie wiele gmin, które nigdy nie zetkną się z taką sytuacją. Będą pojedyncze przypadki, że coś takiego może wystąpić, ale trudno jest to ująć jako jakiś nowy mechanizm finansowania czegoś, co się odbywa. I tak, w egzekucji cywilnej, bo w egzekucji cywilnej to faktycznie w skali kraju to są kilkaset, czy nawet kilka tysięcy czasami spraw, a w egzekucji administracyjnej teraz już nawet po zmianie tych ustaw resortowych to – naszym zdaniem – będą naprawdę pojedyncze przypadki, w których faktycznie może się okazać, że gmina będzie zobowiązana do zapewnienia jakiegoś lokalu czy pomieszczenia zastępczego, mieszkania. No i w związku z tym właśnie dlatego Ocena Skutków Regulacji tutaj żadnych wyliczeń nie zawiera w tym zakresie.

W odpowiedzi mec. **Bernadeta Skóbel** ze **Związku Powiatów Polskich** zwróciła uwagę na to, że Ocena Skutków Regulacji dokonywana jest w skali globalnej, dla całej Polski, a nie dla wybranych gmin. Nawiązała również do wspomnianej ustawy z 2025 roku dotyczącej kwaterunku funkcjonariuszy.

– *Ustawa z 2025 roku, która miała wpływy na wydatki jednostek samorządu terytorialnego, bo spowodowała przeniesienie egzekucji w inny tryb, w ogóle przez nas nie była opiniowana, bo państwo, nie wiem, który resort, wskazywaliście, że nie ma skutków dla jednostek samorządu terytorialnego. A te skutki już wtedy były. A teraz jeszcze bardziej rozszerzamy zakres zmian. Plus jeszcze dochodzą te decyzje wydawane w trybach specustaw różnych inwestycyjnych* – mówiła. – *(…)* ***Jeżeli pozostałe gminy, samorządy zgodzą się na to, żeby tę ustawę zaopiniować pozytywnie, to my też nie będziemy przeciwko temu oponować i byśmy po prostu wtedy złożyli uwagę do Oceny Skutków Regulacji****. Natomiast wydaje się, że decydujące znaczenie powinien mieć tutaj właśnie głos gmin, przede wszystkim OPOS-u, którego stanowisko było tutaj dużo bardziej jednoznaczne, niż nasze.*

Związek Gmin Wiejskich zadeklarował, że podziela stanowisko OPOS-u i negatywnie ustosunkowuje się do projektowanej ustawy.

Krzysztof Mączkowski z **Unii Metropolii Polskich** zwrócił uwagę na zbyt krótki czas na analizę projektu, wobec czego **temat będzie kontynuowany**.

Akt jest również przedmiotem prac Zespołu ds. Administracji i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST.

Inne sprawy

Jacek Brygman ze **Związku Gmin Wiejskich RP** przypomniał, że Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** ponad rok temu, na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, **deklarowała, że przy kolejnej zmianie ustawy o finansach publicznych zostanie uwzględniony – zgłaszany od kilku lat – wniosek dotyczący artykułu 274,** czyli podniesienia kwoty, powyżej której obowiązuje audyt wewnętrzny w JST.

– *Taka zmiana ustawy ostatnio miała miejsce w lutym i* ***niestety ten punkt się nie znalazł****, a przypomnę, że ponad pół roku temu nawet, z bólami, ale uzgodniliśmy tę kwotę po tych wskaźnikach waloryzacyjnych na 67 mln zł i ciągle to nie jest wdrożone* – powiedział.

Zadał również pytanie o to, **czy jest jakakolwiek informacja z Ministerstwa Finansów na temat odniesienia się Ministra Finansów do wniosku strony samorządowej, dotyczącego wsparcia z części rezerwy subwencji ogólnej, tzw. „funduszu solidarnościowego"** dla tych gmin, które otrzymały mniejsze środki z budżetu państwa na rok 2026.

Phoca PDF

Trzecia kwestia, zgłoszona przez **Jacka Brygmana**, dotyczyła przekazanej już przez stronę samorządową, propozycji podziału subwencji ogólnej.

– *Wniosek taki, **żeby jak najszybciej uruchomić środki właśnie w ramach tej rezerwy solidarnościowej i te środki na inwestycje drogowe w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,** tak żeby można było jak najszybciej te środki wykorzystać i wdrożyć inwestycje drogowe. A jeżeli chodzi o to wsparcie solidarnościowe, to gminy dzwonią, pytają o to przez cały czas i zasadnym byłoby, żeby to jednak w pierwszym półroczu jeszcze ta informacja do nich trafiła* – mówił.

Krzysztof Mączkowski potwierdził, że w ramach **Unii Metropolii Polskich** prowadzona była przez skarbników dyskusja dotycząca m.in. **poszerzenia katalogu wyłączeń z art. 243 Ustawy o finansach publicznych.** UMP jest w trakcie przygotowywania wystąpienia do Ministerstwa na ten temat.

Burmistrz Kowala **Eugeniusz Gołembiewski** zwrócił się z prośbą o to, by **porównując ile środków poszczególne samorządy otrzymały rok do roku, uwzględnić nie tylko lata 2025 i 2026, ale także rok 2024.**

– *Mnie się wydaje, że byłoby to bardziej, powiedziałbym, miarodajne, gdyby porównać te dane z końcem roku 2024, a nie tylko 2025-2026, bo wtedy, w praktyce, byśmy zobaczyli, jak zmienia się sytuacja poszczególnych samorządów pod rządami nowej ustawy* – przekonywał.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** zapewnił, że zgodnie z prośbą, Ministerstwo przygotuje takie zestawienie. Odniósł się także do kwestii dotyczącej propozycji podziału rezerwy subwencji ogólnej, przedstawionej przez stronę samorządową.

– *Otrzymaliśmy w połowie kwietnia stanowisko strony samorządowej właśnie z propozycjami podziału rezerwy. Analizujemy obecnie tę propozycję (…). Chcemy jednak stronie samorządowej podać już konkretne kwoty rozdysponowania środków rezerwy na poszczególne obszary wydatkowe, a żeby to zrobić, to **musimy najpierw ustalić wykaz gmin, które będą – niestety – w 2026 roku wykluczone z tej rezerwy z uwagi na kwestię nierozliczenia się z kwot, które samorządy otrzymały w 2021 roku na cele wodno-kanalizacyjne.** O takiej sankcji stanowią przepisy końcowe ustawy o dochodach i obecnie spływają do nas rozliczenia z gmin, no i ustalamy właśnie ten wykaz gmin. Natomiast co do samego podziału propozycji strony samorządowej podziału środków na uzupełnienie dochodów do 4%, czyli około 360 mln zł, to tak wstępnie sygnalizuję, że najprawdopodobniej będziemy mieli pewne drobne propozycje doprecyzowujące ten model podziału zaproponowany przez stronę samorządową. Między innymi to doprecyzowanie będzie dotyczyć w szczególności kwestii ustalenia poziomu zamożności samorządów, ponieważ ustawa o dochodach w artykule 34 obliguje do ustalenia zamożności z uwzględnieniem również subwencji. Natomiast w państwa propozycji to ustalenie zamożności opierało się tylko na dochodach podatkowych. Ale to są jak gdyby takie doprecyzowania metodologiczne, nie zmieniają, nie ingerują w samą filozofię tego podziału. Ale podsumowując, to w kwestii stanowiska Ministra Finansów do propozycji strony samorządowej, to takie odniesienie będzie mieć miejsce, myślę, że na początku maja.*

Zespół wydał **pozytywną opinię wiążącą** do projektu ***ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw*** (UD116).

Phoca PDF

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Akt w większości zmierza do uszczelnienia przepisów prawa podatkowego oraz do doprecyzowania przepisów (np. w kontekście rozbieżnych orzeczeń sądowych).

Zespół **zarekomendował pozytywną opinię** do projektu:

- ***ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy*** (UDER 107).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Projekt ma charakter deregulacyjny, kierowany głównie do małych i średnich przedsiębiorstw. Jedna zmiana nie ma takiego charakteru (wprowadzenie odpowiedzialności karno-skarbowej za sporządzenie lokalnej dokumentacji niezgodnie z art. 23zc ustawy PIT lub z art. 11q ustawy CIT (wadliwość), czyli odpowiedzialność m.in. za brak oświadczenia w lokalnej dokumentacji (art. 53c §2a KKS).

- ***ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa*** (UC 138).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Celem projektu jest dostosowanie zasad odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe spółki kapitałowej do wymogów prawa unijnego wynikających z wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które dotyczyły:

1) możliwości kwestionowania przez członka zarządu ustaleń organu podatkowego dotyczących wysokości i istnienia zaległości podatkowej spółki, za którą ma on odpowiadać;

2) dostępu członka zarządu do akt postępowania wymiarowego prowadzonego w stosunku do spółki kapitałowej;

3) zasady przypisania odpowiedzialności członkowi zarządu w kontekście jego winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Z porządku obrad zdjęto punkt uznany za bezprzedmiotowy, a dotyczący projektu ***rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (CRU JSFP).***

Phoca PDF